EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.12.2025
COM(2025) 752 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o ovrednotenju in oceni operativnega učinka izvajanja nalog iz Uredbe (EU) 2022/991, zlasti iz člena 4(1), točka (t), člena 18(2), točka (e), člena 18(6a) ter členov 18a, 26, 26a in 26b, v zvezi s cilji Europola ter učinka navedenih nalog na temeljne pravice in svoboščine iz Listine v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2016/794

{SWD(2025) 404 final}

1. Obseg ovrednotenja

Agencija EU za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ima od začetka svojega delovanja leta 1999 **osrednjo vlogo v boju proti hudim čezmejnim kaznivim dejanjem in terorizmu** ter je postala ključno gonilo sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v Evropi. Varnostna krajina se je v zadnjih 30 letih drastično spremenila, s čimer se je ustrezno spremenila tudi narava hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala[1]. Države članice imajo nove operativne potrebe pri učinkovitem obravnavanju nastajajočih groženj, prav tako pa so se **spremenila** njihova **pričakovanja glede podpore Europola**. Pristojnosti Europola so bile zato večkrat nadomeščene ali spremenjene, da bi ohranili in okrepili pomembnost Agencije.

Pristojnosti Europola, kot so določene v Uredbi (EU) 2016/794[2] (v nadaljnjem besedilu: uredba o Europolu), so bile nazadnje spremenjene leta 2022 z Uredbo (EU) 2022/991[3], s čimer so bile obravnavane nove varnostne grožnje. Uredba o Europolu ni več ustrezala svojemu namenu v novi realnosti, v kateri storilci kaznivih dejanj izkoriščajo prednosti **digitalizacije**, **novih tehnologij**, **globalizacije** in **mobilnosti**[4].

Posebni cilji Uredbe (EU) 2022/991[5] so bili:

- omogočiti učinkovito sodelovanje med **zasebnimi strankami** ter organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da bi se lahko zoperstavili zlorabi čezmejnih storitev s strani storilcev kaznivih dejanj,
- omogočiti organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da analizirajo **obsežne in kompleksne nabore podatkov** za odkrivanje čezmejnih povezav, ob polnem spoštovanju **temeljnih pravic**,
- omogočiti državam članicam, da uporabljajo **nove tehnologije** za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj.

Poleg tega so bila z Uredbo (EU) 2022/991 spremenjena pravila o varstvu podatkov, ki se uporabljajo za Europol, da bi ohranili **visoko raven varstva podatkov** in pri tem zagotovili ravnotežje med novimi pooblastili Agencije za obdelavo osebnih podatkov ter zasebnostjo in varstvom osebnih podatkov posameznikov. V navedeni uredbi so bila pravila o varstvu podatkov, ki se uporabljajo za Europol, v veliki meri usklajena s pravili, ki se uporabljajo za druge agencije in organe EU na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ) v skladu s poglavjem IX Uredbe (EU) 2018/1875 (v nadaljnjem besedilu: uredba EU o varstvu podatkov), ter s pravili, ki se uporabljajo za organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v državah članicah (v nadaljnjem besedilu: pristojni organi) v skladu z njihovim nacionalnim pravom, s katerim je prenesena Direktiva (EU) 2016/680 (v nadaljnjem besedilu:

---

1 Europol, Ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) v Evropski uniji za leto 2025 – The changing DNA of serious and organised crime (Spreminjajoča se narava hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala), na voljo na spletnem naslovu https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf (v nadaljnjem besedilu: EU SOCTA 2025). Glej tudi oceno ogroženosti na področju carine (CTA) za leto 2025, ki je na voljo na spletnem naslovu https://www.douane.gouv.fr/sites/default/files/2025-07/03/Livret-CTA-UE-public_0.pdf.

2 UL L 135, 24.5.2016, str. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj.

3 UL L 169, 27.6.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/991/oj.

4 SWD(2020) 543 final z dne 9. decembra 2020, str. 37, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:1a4d9f40-3b02-11eb-b27b-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF.

5 Prav tam.

direktiva o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj)[6], z namenom **olajšati pretok informacij**.

To poročilo je bilo sprejeto v skladu z obveznostjo Komisije iz **člena 68(3) uredbe o Europolu**, da v treh letih po začetku veljavnosti Uredbe (EU) 2022/991 ovrednoti[7] in oceni operativni učinek nalog Europola iz navedene uredbe. V skladu s pooblastilom sozakonodajalcev je Komisija: prvič, ovrednotila in ocenila **operativni učinek** nekaterih novih pravil za obdelavo osebnih podatkov glede na cilje Europola iz člena 3 uredbe o Europolu (in sicer: podpirati in krepiti dejavnosti pristojnih organov držav članic ter njihovo medsebojno sodelovanje pri preprečevanju kaznivih dejanj, ki spadajo v pristojnost Europola, in boju proti njim), drugič, ocenila učinek navedenih pravil na **temeljne pravice in svoboščine** (v nadaljnjem besedilu: temeljne pravice), kot so določene v Listini[8], in tretjič, izvedla **analizo stroškov in koristi** povezanih nalog obdelave podatkov.

Službe Komisije so za pripravo pregleda zbrale informacije in povratne informacije iz različnih virov ter opravile *ad hoc* posvetovanja z Europolom in državami članicami. Priloženi **delovni dokument služb Komisije** vsebuje podroben opis splošnega ozadja in metodologije pregleda ter celovit prikaz virov dokazov in posvetovanj, ki potrjujejo glavne ugotovitve, povzete v tem poročilu.

2. Splošno ozadje

To poročilo Komisije v skladu s členom 68(3) uredbe o Europolu zajema izbrane določbe Uredbe (EU) 2022/991 in se osredotoča na pet ključnih vidikov dela Europola.

(1) Zunanja razsežnost: člen 4(1), točka (t), uredbe o Europolu v zvezi z informativnimi ukrepi v schengenskem informacijskem sistemu (SIS) za državljane tretjih držav na predlog Europola

Glede na **globalno naravo hudih kaznivih dejanj in terorizma** so informacije, ki jih imajo tretje države in mednarodne organizacije o storilcih in osebah, osumljenih takih kaznivih dejanj, vse pomembnejše za notranjo varnost EU. Zunanja razsežnost sodelovanja organov EU na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj je zato postala ključna za države članice, prav tako pa tudi **vloga Europola pri podpiranju držav članic v njihovih partnerstvih s tretjimi državami** ali subjekti v teh državah. Nadaljnja prizadevanja **v prihodnosti bodo bistvenega pomena** za krepitev svetovne varnosti[9].

Z Uredbo (EU) 2022/991 so bile že uvedene bistvene spremembe uredbe o Europolu, da bi se okrepila **zunanja razsežnost dejavnosti Europola**, zlasti z olajševanjem izmenjave informacij s tretjimi državami[10] ter zahtevo, da Europol v svoje večletno načrtovanje in letne delovne programe vključi strategijo za odnose s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami[11].

---

6 UL L 119, 4.5.2016, str. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj.

7 To ovrednotenje, izvedeno v skladu s členom 68(3) uredbe o Europolu, ni ovrednotenje, ki ga je treba izvesti v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje zaradi morebitnega predloga za revizijo uredbe o Europolu. Glej tudi oddelek 4 v nadaljevanju.

8 Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 326, 26.10.2012, str. 391, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj).

9 Glej ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti, COM(2025) 148 final z dne 1. aprila 2025, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148.

10 Glej na primer člen 25(4a) uredbe o Europolu, ki Europolu omogoča prenos podatkov tretjim državam na podlagi ocene vseh okoliščin v zvezi s prenosom osebnih podatkov, ki jo izvede Europol, in ugotovitve, da obstajajo ustrezni zaščitni ukrepi v zvezi z varstvom osebnih podatkov, ter člen 25(5) uredbe o Europolu, ki razširja obseg izjemnih primerov, v katerih lahko Europol v ustrezno utemeljenih primerih *ad hoc* prenese podatke (kategorije podatkov) tretjim državam in mednarodnim organizacijam.

11 Člen 12(2) uredbe o Europolu.

S **členom 4(1), točka (t), uredbe o Europolu** je Europolu dodeljena nova naloga: podpirati države članice pri obdelavi podatkov o posameznikih, vpletenih v terorizem ali huda kazniva dejanja, ki jih posredujejo tretje države ali mednarodne organizacije. To vključuje **predlaganje državam članicam, da v schengenski informacijski sistem (SIS) vnesejo informativne ukrepe o državljanih tretjih držav v interesu Unije**. Ta nova kategorija informativnih ukrepov je bila uvedena leta 2022[12] po spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 o uporabi sistema SIS na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah[13].

Določene informacije, zlasti kadar zadevna oseba ni državljan EU in ni povezave z nacionalnim primerom, tretja država deli samo z Europolom, ki podatke obdela in rezultate svoje analize posreduje vsem državam članicam. Cilj novih določb je bil **čim bolje izkoristiti informacije**, ki jih Europol prejme od tretjih držav, tako da se omogoči boljši dostop do teh informacij, kot če bi bile na voljo samo prek lastnega sistema Europola. S tem so bili dopolnjeni drugi ukrepi, kot sta evropski iskalni portal (ESP) in okvir interoperabilnosti[14] med informacijskimi sistemi EU za upravljanje varnosti, meja in migracij, ter odpravljene strukturne pomanjkljivosti teh sistemov, ki ovirajo delo nacionalnih organov in zlasti mejnih policistov.

Sistem **SIS** se šteje za **ključni dodatni kanal za razširjanje** informacij: gre za najbolj razširjeno podatkovno zbirko v Evropi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, nadzor meja in migracije. Leta 2024 je bilo v sistemu SIS opravljenih več kot 15 milijard iskanj, v primerjavi s približno 14 milijoni iskanj v Europolovem informacijskem sistemu (EIS) in manj kot 3 milijardami iskanj (po vsem svetu) v 19 Interpolovih podatkovnih zbirkah, ki sta druga vodilna informacijska sistema za pristojne organe[15].

(2) Inovacije: člen 18(2), točka (e), in člen 33a uredbe o Europolu o obdelavi osebnih podatkov s strani Europola za inovacijske in raziskovalne projekte

Tehnološki razvoj predstavlja tako izjemne priložnosti kot tudi velike izzive za notranjo varnost EU[16] in je tako močno vplival na kriminaliteto, da je spremenil celo samo naravo oziroma strukturo groženj hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala[17]. Storilci kaznivih dejanj hitro vključujejo nove tehnologije v svoje dejavnosti, ustvarjajo nove poslovne modele in izpopolnjujejo svoje taktike. Hkrati pa ta napredek **organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj** ponuja **priložnosti brez primere za okrepitev svojih zmogljivosti**. Zato so raziskave in inovacije ključne pri zagotavljanju notranje varnosti, saj prinašajo rešitve za spopadanje z nastajajočimi grožnjami ter omogočajo ohranjanje koraka s hitro razvijajočimi se oblikami in načini delovanja kriminalnih mrež, vključno s tistimi, ki izhajajo iz zlorabe tehnologije. Unija vlaga in bo še naprej vlagala v razvoj inovativnih orodij prek raziskav in inovacij na področju varnosti, ki jih financira EU, v okviru evropske strategije notranje varnosti (**ProtectEU**[18]).

---

12 Uredba (EU) 2022/1190 (UL L 185, 12.7.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1190/oj.

13 Uredba (EU) 2018/1862 (UL L 312, 7.12.2018, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj.

14 Uredba (EU) 2019/818 (UL L 135, 22.5.2019, str. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj.

15 Letno poročilo agencije eu-LISA o sistemu SIS za leto 2024, na voljo na spletnem naslovu https://www.eulisa.europa.eu/sites/default/files/documents/sis-annual-report-2024.pdf, Europol, Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih za leto 2024, na voljo na spletnem naslovu https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Consolidated_Annual_Activity_Report_2024.PDF, in https://www.interpol.int/How-we-work/Databases.

16 Europol, Ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala (IOCTA) 2024, na voljo na spletu pod Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2024 | Europol.

17 Europol, EU SOCTA 2025, str. 19.

18 COM(2025) 148 final z dne 1. aprila 2025, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148, str. 9.

Europolov inovacijski laboratorij (EIL)[19], ustanovljen konec leta 2019 po pooblastilu ministrov za pravosodje in notranje zadeve držav članic EU, je namenjen spodbujanju zavezanosti Europola inovacijam na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj. Z Uredbo (EU) 2022/991 so bile uvedene bistvene spremembe uredbe o Europolu, da bi se okrepile pristojnosti Europola za inovacije ter tako podprl potencial Europolovega inovacijskega laboratorija in spodbujale sinergije z drugimi raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi na ravni EU, zlasti tistimi, ki jih izvaja Komisija v okviru **inovacijskega vozlišča EU** za notranjo varnost[20].

Člen 18(2) uredbe o Europolu o namenih dejavnosti obdelave informacij je bil spremenjen, da se Europolu omogoči **obdelava operativnih osebnih podatkov** tudi **za raziskovalne in inovacijske projekte**. Razpoložljivost visokokakovostnih naborov podatkov, ki omogočajo empirično preverjanje veljavnosti novih orodij, na splošno velja za ključni pogoj za razvoj tehnologij. Nasprotno pa lahko nezanesljivi ali pristranski nabori podatkov za preverjanje privedejo do slabih tehnologij[21].

Prilagojeni zaščitni ukrepi za varstvo podatkov za tako obdelavo so bili določeni v členu 18(3a), členu 30(2) in (3) ter členu **33a uredbe o Europolu**. Z zadnjenavedenim členom je bila zahtevana vzpostavitev **okolja peskovnika**, in sicer je bilo določeno, da je treba vse osebne podatke, ki se obdelujejo v okviru projekta, začasno kopirati v posebno, ločeno, in zaščiteno okolje za obdelavo podatkov v okviru Europola, kjer se lahko uporabljajo izključno za navedeni projekt.

(3) <u>Kazenske preiskave:</u> člen 18(6a) in člen 18a uredbe o Europolu o pogojih za obdelavo osebnih podatkov, prejetih brez kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki

Europol v svoji vlogi **kriminalističnega informacijskega vozlišča EU** ne le olajšuje zbiranje in izmenjavo informacij, temveč tudi pomaga **povečati učinkovitost preiskav z napredno analizo podatkov** ter z odkrivanjem povezav med kaznivimi dejanji in kriminalnimi mrežami prek meja, ki na nacionalni ravni niso vidne. Te zmogljivosti podpirajo države članice tako, da bogatijo informacije, ki so na voljo za njihove kazenske preiskave.

Z obsežno in intenzivno uporabo tehnologije **so obsežni in kompleksni nabori podatkov postali nova normalnost v vseh vidikih življenja**, vključno s kriminalom[22]. Pri preiskavah organiziranega kriminala ali terorizma se je začel pojavljati izziv analiziranja velikih količin elektronsko shranjenih podatkov, pogosto v terabajtih, vključno z zvočnimi, video in strojno ustvarjenimi podatki, zaseženimi med preiskavami. V skupni preiskavi za razbitje mreže EncroChat[23] so preiskovalci na primer analizirali milijone sporočil, ki so si jih storilci kaznivih dejanj izmenjali za načrtovanje hudih kaznivih dejanj. Glede na navedeno je razpoložljivost potrebnih orodij, strokovnega znanja in virov na področju informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) za analizo obsežnih in kompleksnih naborov podatkov (v tehničnem žargonu znanih kot „masovni podatki“[24]) ključnega pomena za organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter pravosodne organe.

---

19 https://www.europol.europa.eu/how-we-work/innovation-lab.

20 Glej zlasti člen 4(1), točki (v) in (w), uredbe o Europolu.

21 SWD(2020) 543 final z dne 9. decembra 2020, str. 29.

22 Europol, EU SOCTA 2025, *passim*.

23 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochatcommunications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized.

24 ENVP, Mnenje 7/2015, str. 7, na voljo na https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/15-11-19_big_data_en.pdf. „Kot skupni imenovalec različnih opredelitev, ki so na voljo, se izraz ‚**masovni**

Čeprav uredba o Europolu, sprejeta leta 2016, sama po sebi ni omejevala analize masovnih podatkov, pa ni vsebovala strukturiranih določb, ki bi določale pogoje za analizo tovrstnih podatkov. Najbolj **kritična točka** je bila zahteva **glede kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki**. Kategorizacija posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, se nanaša na potrebo po pregledu naborov podatkov z namenom razvrščanja osebnih podatkov glede na različne kategorije, ki so izčrpno navedene v Prilogi II.A in Prilogi II.B k uredbi o Europolu, pred dejansko obdelavo podatkov za preiskovalne namene, vključno s predhodnim navzkrižnim preverjanjem podatkov za odkrivanje povezav ali izvajanjem analiz strateškega ali tematskega značaja ali operativnih analiz[25]. Zadevne kategorije so povezane z različnimi vrstami vpletenosti v kazenske preiskave ter vključujejo (i) osumljence in potencialne prihodnje storilce kaznivih dejanj ter (ii) kontakte, povezane osebe, žrtve, priče in obveščevalce, povezane s kaznivimi dejanji. Na splošno Europol ne sme obdelovati niti shranjevati osebnih podatkov posameznikov, ki ne spadajo v nobeno od navedenih kategorij.

Pošiljatelji podatkov, kot so **države članice** ali **organi in agencije EU**, **običajno** opravijo kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, že pred prenosom osebnih podatkov Europolu[26]. V skladu s pravom EU morajo vsi opraviti kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za lastno obdelavo in preiskave, ne glede na prenos podatkov Europolu, in sicer na podlagi pravil, ki so enakovredna, vendar ne enaka pravilom Europola[27]. Vendar je pri obsežnih in kompleksnih naborih podatkov za ročno predobdelavo potrebnih veliko virov in časa. Analiza podatkov na enem mobilnem telefonu lahko v polavtomatiziranem načinu traja do tri dni, med preiskavo pa je mogoče zaseči tudi na stotine mobilnih telefonov. Kategorizacija posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, **za masovne podatke ni vedno mogoča**, če upoštevamo samo količino naborov podatkov, način (ne)strukturiranosti podatkov, pomanjkanje virov ali čezmerno **ročno delo, ki je potrebno**. V praksi je edina možnost, da se podatki najprej podrobneje analizirajo z operativnega vidika ali da se odkrijejo povezave, tudi v polavtomatiziranem načinu, z navzkrižnim preverjanjem razpoložljivih podatkov.

V Uredbi (EU) 2022/991 so pojasnjeni pogoji za opravljanje kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da se zagotovi **pravna varnost** v zvezi z obdelavo obsežnih in kompleksnih naborov podatkov. Europol in Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP) sta si različno razlagala obdobje hrambe podatkov, ki se uporablja v skladu z uredbo o Europolu. Po mnenju Europola bi moralo biti to obdobje tri leta, po mnenju ENVP pa šest mesecev[28]. Nove določbe so bile potrebne tudi za zagotovitev **dodatne prožnosti** ter vzpostavitev ustreznega ravnotežja med varstvom podatkov in varnostnimi vidiki.

---

podatki‘ na splošno nanaša na združevanje ogromnih količin različno pridobljenih informacij in njihovo analizo z uporabo bolj izpopolnjenih algoritmov za sprejemanje odločitev. Masovni podatki niso odvisni le od vse večje zmogljivosti tehnologije za zbiranje in shranjevanje velikih količin podatkov, temveč tudi od njene sposobnosti analiziranja, razumevanja in izkoriščanja celotne vrednosti podatkov (zlasti z uporabo analitičnih aplikacij).“

25 Glej člen 18(2) direktive o Europolu.

26 Države članice prenesejo podatke Europolu prek mrežne aplikacije za varno izmenjavo informacij (SIENA), v okviru katere je kategorizacija posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, obvezna.

27 Glej na primer člen 6 Direktive (EU) 2016/680 (direktiva o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj, kar zadeva posredno pristojne organe) (UL L 119, 4.5.2016, str. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj), člen 51 Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 (uredba o EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj), člen 27(3) Uredbe (EU) 2018/1727 (uredba o Eurojustu) (UL L 295, 21.11.2018, str. 138, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj).

28 https://www.edps.europa.eu/system/files/2022-01/22-01-10-edps-decision-europol_en.pdf.

V členu 18(5a) uredbe o Europolu v povezavi s členom 73 uredbe EU o varstvu podatkov je bilo najprej dodatno pojasnjeno splošno načelo kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, iz člena 18(2) in Priloge II. Naloga Europola je, da, kjer je to primerno in kolikor je to mogoče, **jasno dodeli osebne podatke v posebno kategorijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki**. V praksi bi moral Europol pred kakršno koli obdelavo osebnih podatkov praviloma določiti natančno vlogo v kaznivi dejavnosti (na primer, ali je oseba osumljenec, žrtev ali zgolj priča) za vsako osebo, katere osebni podatki bodo obdelani, in ne na zbirni ravni za vse osebe v podatkovni datoteki, ki se bo obdelovala, ali njenem delu (na primer s preprosto ugotovitvijo, da so vse navedene osebe vpletene v kaznivo dejavnost, ki spada v njegovo pristojnost, na podlagi preučitve splošnih okoliščin, iz katerih je nastala podatkovna datoteka).

S členom 18(6a) uredbe o Europolu je izrecno dovoljeno obdelovati prejete osebne podatke brez kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, **največ 18 mesecev**, ki jih je mogoče v utemeljenih primerih podaljšati na največ 36 mesecev, izključno za **namen dokončanja kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki**. Člen 18(6a) uredbe o Europolu se ne nanaša izrecno na obsežne in kompleksne nabore podatkov, temveč na splošno zahteva preskus **nujne potrebnosti**.

Člen 18a uredbe o Europolu določa odstopanje, saj Europolu omogoča obdelavo osebnih podatkov, prejetih od **pristojnega organa**, Evropskega javnega tožilstva (**EJT**) ali **Eurojusta**, kadar je to potrebno za podporo **kazenski preiskavi v teku**, ne da bi bilo treba opraviti kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, če ta še ni bila izvedena, in zunaj kategorij posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, navedenih v uredbi o Europolu. Europol lahko obdeluje podatke z **operativno analizo** ali, v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih, z **navzkrižnim preverjanjem** za zaznavanje povezav ali drugih pomembnih zvez. To odstopanje je bilo zasnovano za odpravo razlik med pravili o kategorizaciji posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ki se uporabljajo za Europol, in tistimi, ki se uporabljajo za pristojne organe, EJT in Eurojust.

(4) Sodelovanje s tretjimi osebami: členi 26, 26a in 26b uredbe o Europolu o izmenjavi osebnih podatkov med Europolom in zasebnimi strankami

Storilci kaznivih dejanj vse pogosteje zlorabljajo (čezmejne) storitve zasebnih strank – internetne, finančne in klasične telekomunikacijske storitve. Posledično imajo **zasebne stranke veliko količino osebnih podatkov, pomembnih za kazenske preiskave**. Zlasti internet predstavlja javni prostor, ki je dejansko v zasebnih rokah, zaradi česar je težko izvrševati pravila na spletu za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj tako učinkovito kot zunaj spleta[29].

Glede na navedeno je **sodelovanje med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter zasebnimi strankami** postalo **nepogrešljivo.** Kot je določeno v evropski strategiji notranje varnosti **ProtectEU**, bo za lažjo izmenjavo informacij bistveno okrepiti partnerstva z zasebnim sektorjem[30]. Policijski načelniki so v skupni izjavi o prihodnosti Europola[31] pozvali tudi, naj Europol deluje kot „**ključni kanal za pridobivanje informacij od zasebnih subjektov**“. Narava tega sodelovanja obsega tako izmenjavo informacij in zagotavljanje komercialnih odprtokodnih podatkov kot tudi sodelovanje v raziskovalnih in

[29] SWD(2020) 543 final z dne 9. decembra 2020, str. 16 in 17.

[30] Glej ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti, str. 6.

[31] https://prezydencja.policja.pl/ppl/aktualnosci/260402,Wspolna-Deklaracja-Europejskich-Szefow-Policji-w-sprawie-przyszlosci-Europolu-Jo.html.

inovacijskih projektih ter zagotavljanje storitev, ki podpirajo delovanje organizacije[32]. Leta 2025 je na primer Europol v sodelovanju z Microsoftom, ki je identificiral več kot 394 000 računalnikov Windows po vsem svetu, okuženih z zlonamerno programsko opremo Lumma, uspešno razbil omrežje Lumma Stealer, najpomembnejšo grožnjo za krajo informacij na svetu[33].

Z Uredbo (EU) 2022/991 so bile uvedene **dodatne možnosti** Europola za izmenjavo osebnih podatkov z zasebnimi strankami. Prej je lahko Europol osebne podatke od zasebnih strank prejemal le prek nacionalne enote Europola ali prek vnaprej določenih kontaktnih točk oziroma organov tretjih držav ali mednarodnih organizacij. Namen obdelave s strani Europola je bil omejen na identifikacijo ustrezne nacionalne enote Europola ali kontaktne točke oziroma organa tretje države in mednarodne organizacije, ki bi lahko prevzel odgovornost za zadevo.

S spremenjenim členom 26 uredbe o Europolu je bila naloga Europola razširjena, kar mu omogoča celovito obdelavo informacij (vključno z osebnimi podatki) zasebnih strank. Glavni namen obdelave ostaja identifikacija zadevne nacionalne enote Europola. Europolu pa je zdaj dovoljeno tudi, da informacije dopolni z lastno analizo, s čimer olajša nadaljnjo obdelavo zadeve na nacionalni ravni.

Poleg horizontalnih določb člena 26 uredbe o Europolu so bila s členom 26a uredbe o Europolu uvedena pravila za **krizne razmere na spletu**, s členom 26b pa obravnavano **spletno razširjanje prikazov vsebin s spolno zlorabo otrok**. V navedenih primerih lahko Europol pomaga državam članicam z obdelavo osebnih podatkov, prejetih neposredno od zasebnih strank. Prav tako lahko Europol osebne podatke posreduje zasebnim strankam za vsak primer posebej.

Z Uredbo (EU) 2022/991 je bila uvedena možnost uporabe infrastrukture Europola za izmenjavo informacij med pristojnimi organi in zasebnimi strankami ter možnost, da Europol od držav članic zahteva, da v skladu s svojim nacionalnim pravom pridobijo osebne podatke od zasebnih strank.

Te določbe so bile sprejete v skladu z drugimi pobudami, kot sta uredba o terorističnih spletnih vsebinah[34] in akt o digitalnih storitvah[35]. Predvideni so nadaljnji ukrepi za okrepitev sodelovanja zasebnih strank v boju proti kriminalu in olajšanje zakonitega dostopa do podatkov, da bi uresničili „ambicije za spremembo kulture na področju varnosti“ (**vsedružbeni pristop**) iz evropske strategije notranje varnosti **ProtectEU**[36].

(5) Notranji in zunanji nadzor nad Europolovim spoštovanjem temeljnih pravic

V Uredbi (EU) 2022/991 je poudarjena obveznost Europola, da spoštuje temeljne pravice v okviru določb, ki opredeljujejo naloge Europola, in okrepljene povezane zaščitne ukrepe, zlasti z **okrepitvijo notranjega in zunanjega nadzora Agencije**.

Na področju varstva podatkov je uskladitev uredbe o Europolu z zaščitnimi ukrepi za varstvo podatkov iz uredbe EU o varstvu podatkov pomenila uvedbo novih pravil za nadzor, ki ga izvajata **pooblaščena oseba za varstvo podatkov** in **Evropski nadzornik za varstvo**

---

32 Europol, Sodelovanje z zasebnimi strankami, 31. maj 2023, EDOC #1306090v13. Glej tudi Milieu Consulting, Study on the practice of direct exchanges of personal data between Europol and Private Parties (Študija o praksi neposredne izmenjave osebnih podatkov med Europolom in zasebnimi strankami), končno poročilo, september 2020.

33 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-and-microsoft-disrupt-world's-largest-infostealer-lumma. Dodatni primeri so na voljo v priloženem delovnem dokumentu služb Komisije.

34 Uredba (EU) 2021/784 (UL L 172, 17.5.2021, str. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/784/oj).

35 Uredba (EU) 2022/2065 (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

36 Glej ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti, str. 2.

podatkov (ENVP). Obveznost izvedbe ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in predhodnega posvetovanja z ENVP je na primer postala sistematična za vse nove vrste obdelave. Z Uredbo (EU) 2022/991 je bila Europolu dodeljena tudi nova pristojnost, in sicer glede zahtev v zvezi s pravico dostopa. Pred tem so bili za obravnavo zahtev v zvezi s pravico dostopa odgovorni pristojni nacionalni organi, če so bile države članice pošiljateljice podatkov.

Z Uredbo (EU) 2022/991 je bilo vzpostavljeno tudi **novo delovno mesto uradnika za temeljne pravice** pri Europolu, ki je med drugim pooblaščen, da obvešča izvršnega direktorja Europola o morebitnih kršitvah temeljnih pravic med opravljanjem dejavnosti Agencije.

Poleg tega sta bila s političnim spremljanjem dejavnosti Europola s strani **Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov**, kot je določeno v členu 88(2), drugi pododstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), okrepljena **demokratični nadzor in odgovornost**. Z Uredbo (EU) 2022/991 je bilo okrepljeno spremljanje, ki ga izvaja **skupina za skupni parlamentarni nadzor**[37]. Določeni so bili na primer obvezno posvetovanje skupine za skupni parlamentarni nadzor o osnutkih večletnega načrtovanja in letnem delovnem programu Europola, možnost, da skupina za skupni parlamentarni nadzor na Europol naslovi nezavezujoča posebna priporočila ter jih predloži Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom, ter ustanovitev posvetovalnega foruma, ki skupini za skupni parlamentarni nadzor na zahtevo pomaga z neodvisnim svetovanjem o zadevah v zvezi s temeljnimi pravicami.

3. Glavne ugotovitve ovrednotenja

3.1. Stanje operativnega izvajanja novih pooblastil in nalog Europola na področju obdelave osebnih podatkov

Uredba (EU) 2022/991 je **začela veljati 28. junija 2022**. Vendar je bilo njeno operativno izvajanje odvisno od različnih ukrepov upravljanja, tehničnih in upravnih ukrepov ter operativnih zahtev, kot je vzpostavitev novih struktur IKT v nekaterih primerih.

Tri leta pozneje so **skoraj vse določbe** iz člena 68(3) Uredbe (EU) 2022/991 **postale operativne**. Določbe, povezane z analizo obsežnih in kompleksnih naborov podatkov (člen 18(6a) in člen 18a uredbe o Europolu) ter sodelovanjem z zasebnimi strankami (členi 26, 26a in 26b uredbe o Europolu), so se začele uporabljati 28. junija 2022 ali kmalu zatem. Obdelava osebnih podatkov za raziskovalne in inovacijske projekte (člen 18(2), točka (e), uredbe o Europolu) se je začela leta 2023, potem ko je bilo vzpostavljeno okolje peskovnika, imenovano ODIN, za izpolnjevanje posebnih zahtev glede varstva podatkov iz člena 33a uredbe o Europolu. Do 29. junija 2025 možnost, da Europol v skladu s členom 4(1), točka (t), uredbe o Europolu državam članicam predlaga **informativne ukrepe v schengenskem informacijskem sistemu**, še ni postala operativna, saj tehnična izvedba nove vrste ukrepov še poteka. Začetek delovanja je **predviden v letu 2026**.

3.2. Ovrednotenje operativnega učinka novih pooblastil in nalog Europola na področju obdelave osebnih podatkov na cilje Agencije iz člena 3 uredbe o Europolu

Kar zadeva operativni učinek novih pooblastil in nalog Europola za obdelavo osebnih podatkov, je posvetovanje pokazalo, da **imajo države članice na splošno še naprej pozitivno stališče** glede njihove ustreznosti, učinkovitosti in dodane vrednosti, pa tudi glede podpore Europola njihovim pristojnim organom na povezanih področjih[38].

---

37 Glej https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/eu-agencies-oversight/jpsg-on-europol.

38 Glej dokaze, predstavljene v oddelku 5 delovnega dokumenta služb Komisije, priloženega temu poročilu, ter zlasti stališča Europola in odgovore držav članic na vprašanja 2, 4 in 5 kratkega vprašalnika z dne 2. junija 2025 v Prilogi III k delovnemu dokumentu služb Komisije.

Preiskovalna pooblastila, zajeta v tem ovrednotenju, se ne uporabljajo neprekinjeno ali sistematično za obdelavo podatkov za namene spremljanja. Nekatera so celo izjemne narave, druga pa se v preiskavah uporabljajo pogosteje glede na potrebe. **Operativna uporaba novih določb** se je v referenčnem obdobju **bistveno razlikovala** v **kvantitativnem smislu**, odvisno od različnih tehničnih značilnosti in pravnih pogojev, povezanih z novimi določbami.

Europol je prejel **nezanemarljivo** število **novih prispevkov brez kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki**, iz držav članic na podlagi člena 18(6a) uredbe o Europolu, in sicer 653 v letu 2023 in 597 v letu 2024. Kratkoročno se število prispevkov brez kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ni povečalo, število primerov, v katerih je bil uporabljen člen 18(6a), pa je ostalo **stabilno** v primerjavi z enakovrednimi primeri v obdobju pred 28. junijem 2022. Nove določbe prav tako niso negativno vplivale na sodelovanje držav članic pri izvajanju kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki[39]. Med letoma 2023 in 2024 je delež prispevkov brez kategorizacije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, znašal **manj kot 1 % vseh prispevkov**, ki jih je Europol sprejel od držav članic (0,85 % v letu 2023 in 0,71 % v letu 2024). Od junija 2022 je Europol kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, dosledno zaključil v 18 mesecih, ne da bi uporabil podaljšano 36-mesečno obdobje. Europol in šest držav članic so poudarili, da **upravno breme** kljub večji pravni varnosti **ostaja znatno** tako za Europol kot tudi za pristojne organe zaradi prizadevanj, potrebnih za uskladitev s kategorizacijo osebnih podatkov glede na posameznikovo udeležbo pri kaznivem dejanju. Europol to zahtevo izvaja zelo strogo[40].

Europol je poročal, da je bila izmenjava informacij z **zasebnimi strankami** v letu 2023 še vedno zanemarljiva, saj je bilo evidentiranih le 26 primerov izvajanja člena 26 uredbe o Europolu (poleg primerov, ki spadajo na področje uporabe akta o digitalnih storitvah)[41]. Za leto **2024** pa so statistični podatki pokazali **močno povečanje na 284** (skoraj +1 000 %) primerov sodelovanja z zasebnimi strankami na podlagi člena 26 uredbe o Europolu. Sem spadajo zlasti podatki, ki so jih posredovala zasebna podjetja za preiskovanje **finančnih in gospodarskih kaznivih dejanj**. Poleg tega je Europol v veliki meri uporabljal člen 26b uredbe o Europolu v boju proti spolnemu izkoriščanju otrok, kjer je bilo sodelovanje z zasebnimi strankami že prej zelo obsežno. V obeh primerih podatki zajemajo tudi sodelovanje, ki je bilo mogoče na podlagi prejšnjega pravnega okvira. Razpoložljivi podatki ne razkrivajo, v kolikšnem obsegu ti novi primeri spadajo pod nove določbe ali pa gre za povečano uporabo obstoječih možnosti.

V letu **2025** je Europol sprejel **novo strategijo** za nadaljnjo krepitev sodelovanja z zasebnimi strankami. Poleg tega so bili sprejeti ukrepi za nadgradnjo Europolove infrastrukture IKT, ki je na voljo pristojnim organom za izmenjavo informacij z zasebnimi strankami. Leta **2023** je Europol vzpostavil platformo **PERCI** (*Plateforme Européenne de Retraits de Contenus Illégaux sur Internet*) za lažje izvajanje uredbe o terorističnih spletnih vsebinah in v prihodnosti morda tudi člena 18 akta o digitalnih storitvah ter službo za prijave primerov spolne zlorabe otrok **EU CARES** (*EU Child Abuse Referral Service*). Platforma PERCI ni vključena v Europolov informacijski sistem[42].

---

39 Kot je med posvetovanjem poudarila ena od držav članic, „[države članice] lahko jasno razlikujejo, s katerimi vrstami podatkov imajo opravka, kar je lahko zelo pomembno v sami preiskavi“.

40 Glej pododdelek 7.1.3 delovnega dokumenta služb Komisije, priloženega temu poročilu, ter odgovore držav članic na vprašanje 9 kratkega vprašalnika z dne 2. junija 2025 v Prilogi III k delovnemu dokumentu služb Komisije.

41 Europol, Poročilo za leto 2023 v skladu s členom 16(11) uredbe o Europolu.

42 Uredba (EU) 2019/818 (UL L 135, 22.5.2019, str. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

Druge določbe se sploh **niso uporabljale** (člen 26a uredbe o Europolu), čeprav so bile operativne, **oziroma** so se uporabljale **le izjemoma** (en primer uporabe člena 18a uredbe o Europolu leta 2024 in en projekt, izveden z obdelavo osebnih podatkov v skladu s členom 18(1), točka (t), uredbe o Europolu leta 2025, trije novi projekti pa so že v pripravi).

Zaradi omejenega obdobja operativnega izvajanja določb, uvedenih z Uredbo (EU) 2022/991, ter dolgotrajnosti kazenskih preiskav in sodnih postopkov države članice niso mogle zagotoviti kvantitativnih podatkov o operativnem učinku navedenih določb. Namesto tega so ponudile nekaj primerov uspešnih preiskav, ki dokazujejo **otipljive koristi novih preiskovalnih možnosti v resničnem življenju** za določbe, ki se že uporabljajo, kot so na primer EncroChat, Sky ECC, kriminalne mreže s sedežem na Balkanu, vpletene v trgovino s kokainom, ali Lumma Stealer.

Europol in osem držav članic so izpostavili tudi nekaj **področij za izboljšave**, da bi čim bolj povečali učinkovito in usklajeno uporabo novega pravnega okvira ter okrepili vlogo Europola v prihodnosti. Obstajajo pomisleki, zlasti s strani Europola, da bi lahko pretirana zapletenost, razdrobljenost in dolžina pravnih določb odvrnile delavce v stroki ali zasebne stranke od uporabe novih instrumentov, ki so na voljo. Pripombe držav članic se bolj nanašajo na to, kako Europol pod nadzorom ENVP restriktivno izvaja zaščitne ukrepe za varstvo podatkov, kar ogroža učinkovitost in dodano vrednost nekaterih določb.

3.3. Ocena učinka novih pooblastil in nalog Europola na področju obdelave osebnih podatkov na temeljne pravice

Komisija na podlagi dosedanje omejene uporabe novih pooblastil za obdelavo osebnih podatkov **ni** našla **nobenih** dokazov o **negativnem učinku na temeljne pravice**, ki bi izhajal iz operativne uporabe teh novih pooblastil.

Poleg izvajanja posebnih zahtev glede varstva podatkov, povezanih z novimi pooblastili za obdelavo osebnih podatkov, je Europol postopoma sprejel vse potrebne ukrepe za izvajanje novih horizontalnih nadzornih mehanizmov v zvezi s temeljnimi pravicami.

Upravni odbor Europola je leta 2024 sprejel revidirana izvedbena pravila za pooblaščeno osebo za varstvo podatkov kot enega od zadnjih potrebnih izvedbenih aktov v okviru nove ureditve varstva podatkov. Zbrani dokazi kažejo, da sta Europol in njegov upravni odbor v sodelovanju z Europolovo pooblaščeno osebo za varstvo podatkov in ENVP zagotovila tudi **dosledno izvajanje novih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov**, uvedenih leta 2022. Ta pristop je *prima facie* učinkovito preprečil kakršen koli negativen učinek ali poseganje zaradi začetne uporabe novih pooblastil za obdelavo osebnih podatkov v pravice posameznikov do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Po mnenju držav članic ima Europol trenutno vzpostavljen **trden pravni okvir za varstvo podatkov**, ki zagotavlja zadostne zaščitne ukrepe za morebitno povečano uporabo njegovih novih pooblastil. Sedem držav članic je poudarilo tudi, da ta okvir **olajšuje pretok informacij** zaradi večjega zaupanja, čeprav je še vedno prostor za izboljšave. Samo ena država članica je izrazila negativno mnenje[43].

Poleg posebnih **izzivov** v zvezi s kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, so Europol in štiri države članice kot področja, kjer so potrebne izboljšave, navedli stroške in čas, povezane z **oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov** in **predhodnim posvetovanjem** z ENVP, ki se v praksi izvajata privzeto. Nadaljnji izziv, ki ga je izpostavilo šest držav članic, je obravnava **zahtev posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki,**

[43] Glej odgovore držav članic na vprašanje 9 kratkega vprašalnika z dne 2. junija 2025 v Prilogi III k priloženemu delovnemu dokumentu služb Komisije.

za dostop s strani Europola, za kar je ta zdaj pristojen tudi, kadar je lastnica podatkov država članica.

Prvi uradnik za temeljne pravice je bil imenovan decembra **2022**. V prvih dveh letih svojega mandata **ni** prejel niti predložil **nobene pritožbe** izvršnemu direktorju. Skupina za skupni parlamentarni nadzor je še naprej pozorno spremljala dejavnosti Europola in od začetka veljavnosti novih določb ni izdala nobenih priporočil. Evropski parlament je februarja **2024** ustanovil **posvetovalni forum skupine za skupni parlamentarni nadzor za temeljne pravice**.

3.4. Analiza stroškov in koristi novih pooblastil in nalog Europola na področju obdelave osebnih podatkov

Glede na zgodnjo fazo izvajanja določb, uvedenih z Uredbo (EU) 2022/991, in omejene izkušnje z njimi je **prezgodaj**, da bi Komisija na podlagi **analize stroškov in koristi** izpeljala smiselne sklepe o novih določbah.

Službe Komisije so pri Europolu zbrale informacije o doslej nastalih stroških v zvezi z operativnim izvajanjem Uredbe (EU) 2022/991 za določbe, ki so predmet pregleda. Ti stroški so med letoma 2022 in 2025 skupaj znašali približno **25 milijonov EUR** (približno 5 % vseh sredstev, dodeljenih Europolu[44]), pri čemer je šlo večinoma za enkratne stroške. Države članice do zdaj niso imele nobenih pomembnih novih stroškov, ki bi bili posebej povezani z Uredbo (EU) 2022/991.

Večino stroškov (skoraj 17 milijonov EUR) so predstavljale pomembne naložbe za **razvoj novih struktur IKT**, izvajanje določb o raziskavah in inovacijah (peskovnik ODIN) ter informacijske sisteme za izmenjavo osebnih podatkov z zasebnimi strankami (PERCI in EU CARES). Stroški **človeških virov**, povezani z IKT in operacijami, so predstavljali približno tretjino vseh stroškov (približno 8 milijonov EUR). Stroški, povezani s človeškimi viri, bodo **dolgoročno** predstavljali **glavne ponavljajoče se stroške**.

Navesti je treba, da v zgoraj navedenih 8 milijonih EUR niso vključeni stroški človeških virov za enoto za upravljanje informacij ali virov, povezanih s (prejšnjimi in novimi) nadzornimi ukrepi s horizontalnim značajem, za katere ni mogoče izvesti razčlenitve na ravni izvajanja posameznih določb. Stroški takih virov niso zanemarljivi. Ocenjeno je bilo na primer, da je v letu 2023 **60 ekvivalentov polnega delovnega časa (EPDČ)** (skoraj **5 %** osebja Europola) sodelovalo pri dejavnostih v okviru **revizijskih/nadzornih organov in nadzornih/svetovalnih subjektov**. Europol je za dejavnosti v zvezi z odzivanjem na nadzor nad varstvom podatkov in ustrezne revizijske ukrepe namenil 25 EPDČ. To vključuje nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil ENVP ter delo, ki je posledica predhodnih posvetovanj v zvezi z operativno obdelavo podatkov. Šestnajst od teh 25 EPDČ je posebej vključenih v dejavnosti, povezane z zahtevami ENVP. Od junija 2025 ima Europol posebno skupino osmih redno zaposlenih uslužbencev na področju varstva podatkov, vključno s pooblaščeno osebo za varstvo podatkov.

Po podatkih Europola in 15 držav članic naj bi bile **koristi** novih pooblastil in nalog v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, zlasti pri analizi obsežnih in zapletenih naborov podatkov ter sodelovanju z zasebnimi strankami, pomembne in naj bi **odtehtale s tem povezane stroške**. Nobena država članica ni imela drugačnega mnenja. Dolgoročno se zaradi učinkov ekonomije obsega in zmanjševanja mejnih stroškov upravičeno pričakuje nekolikšno povečanje učinkovitosti. Ena država članica je poudarila, da „je pomembno, da Europol zagotovi potrebne

[44] V istem obdobju so skupna proračunska sredstva, dodeljena Europolu, znašala približno **860 milijonov EUR** (postopoma so se povečevala s 192 milijonov EUR v letu 2022 na 241 milijonov EUR v letu 2025). Za več podrobnosti glej priloženi delovni dokument služb Komisije.

vire IKT za zagotavljanje in nadaljnji razvoj orodij za izvajanje novih možnosti iz Uredbe (EU) 2022/991“, kar so podprli tudi dve drugi državi članici in drugi deležniki[45].

Po mnenju Europola in petih držav članic je treba morebitne **neučinkovitosti** pri izvajanju obravnavati tudi v okviru **obstoječega okvira za upravljanje, administracijo in varstvo podatkov**, da se prepreči zmanjšanje operativnega učinka novih nalog obdelave osebnih podatkov zaradi zamud ali omejitev pri njihovi uporabi Pet držav članic je izrazilo pomisleke glede preveč previdnega izvajanja pravil o varstvu podatkov s strani Europola in njegovega upravnega odbora pod vodstvom ENVP. Predlagajo, da bi bilo treba prožnost, ki jo omogočata sozakonodajalca, ustrezno izkoristiti, da se čim bolj povečata uspešnost in učinkovitost nalog Europola ter zagotovita njihova ustreznost in dolgoročna dobičkonosnost.

Ocena delovnih metod Europola in morebitnih področij za poenostavitev ne spada v obseg poročila v skladu s členom 68(3) uredbe o Europolu in bo izvedena v okviru ocene v skladu s členom 68(1) uredbe o Europolu.

4. Sklepne ugotovitve in nadaljnji ukrepi

Predhodne glavne ugotovitve Komisije na splošno kažejo, da države članice ohranjajo **svojo podporo vlogi, ki jo ima Europol** na ključnih področjih, kjer trenutno pomaga državam članicam s svojimi **novimi nalogami na področju obdelave osebnih podatkov**. Vendar bo po mnenju nekaterih deležnikov, da **se dosežejo čim večje koristi** novih pooblastil v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, treba **odpraviti morebitne neučinkovitosti**, zlasti v obstoječem okviru za upravljanje, administracijo in varstvo podatkov. Koristno bi bilo tudi zmanjšati **zapletenost in razdrobljenost** pravnega okvira, ki lahko delavce v stroki odvračata od uporabe novih možnosti.

Komisija na splošno ni našla dokazov, da bi nova pravila **negativno vplivala na temeljne pravice**, zlasti zaradi robustnih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov, ki hkrati olajšujejo pretok informacij z večanjem zaupanja med partnerji. Po mnenju nekaterih držav članic je Agencija dajala prednost konservativnemu pristopu, medtem ko bi bilo treba **ustrezno izkoristiti prožnost, ki jo omogočata sozakonodajalca**, kar zadeva kategorizacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov, predhodno posvetovanje z nadzornikom Europola za varstvo podatkov ter obravnavo zahtev v zvezi s pravico dostopa.

Glede na razmeroma kratko obdobje izvajanja novih pravil o varstvu osebnih podatkov iz Uredbe (EU) 2022/991 zbrani dokazi še ne omogočajo dokončnih ugotovitev glede vseh vprašanj.

Komisija je v evropski strategiji notranje varnosti **ProtectEU**[46] napovedala, da bo predlagala ambiciozno prenovo mandata Europola za obravnavanje vse večjih varnostnih izzivov. V skladu s svojimi smernicami za boljše pravno urejanje[47] je začela priprave za oceno uredbe o Europolu in njegovih delovnih metod, s čimer utira pot predlogu Komisije **v letu 2026 za povečanje operativnosti Agencije, kot je določeno v političnih usmeritvah**[48]. Komisija je

---

45 Glej dokaze, predstavljene v oddelku 5 delovnega dokumenta služb Komisije, priloženega temu poročilu, ter zlasti stališča Europola in odgovore držav članic na vprašanja 2, 4 in 5 kratkega vprašalnika z dne 2. junija 2025 v Prilogi III k delovnemu dokumentu služb Komisije ter skupno izjavo evropskih policijskih načelnikov o prihodnosti Europola.

46 ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti, str. 10.

47 Glej https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_sl.

48 Ursula von der Leyen, Politične usmeritve naslednje Evropske komisije 2024–2029, https://commission.europa.eu/document/download/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_sl?filename=Political%20Guidelines%202024-2029_SL.pdf.

julija 2025 objavila poziv k predložitvi dokazov[49] in naročila zunanjo študijo v podporo oceni uredbe o Europolu in oceni učinka za novi predlog. Namen ovrednotenja uredbe o Europolu, opravljenega za namene priprave tega poročila, je prispevati k navedeni oceni.

[49] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14638-Law-enforcement-cooperation-new-Europol-regulation-proposal-sl.